

ZAKON Br. 06/L-009**O POSREDOVANJU**

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

usvaja:

ZAKON O POSREDOVANJU**GLAVA I
OPŠTE ODREDBE****Član 1
Cilj**

1. Ovaj Zakon uređuje način, funkcionisanje, postupak i organizovanje posredovanja, prava, obaveze i odgovornosti posrednika kako bi se olakšao pristup alternativnom rešavanju nesporazuma i sporova i radi promovisanja njihovog sporazumnog rešavanja.

2. Ovaj zakon je u skladu sa Direktivom 2008/52/EK, Evropskog parlamenta i Saveta od 21. maja 2008. godine u pojedinim aspektima posredovanja u građanskim i komercijalnim pitanjima.

**Član 2
Delokrug**

1. Odredbe ovog zakona primenjuju se u postupku posredovanja u spornim odnosima subjekata prava na imovinsko-pravne, komercijalne, porodične, radne odnose, i u drugim spornim slučajevima iz imovinskog prava, kao što su prava koja se odnose na dobijanje imovinskih prava putem ugovornog odnosa ili dobijenih putem nasledstva, stečajni postupci, drugi civilni, administrativni i krivični odnosi, u kojima stranke mogu slobodno raspolagati svojom slobodnom voljom, ukoliko nije posebnim zakonom predviđena isključiva odgovornost suda, tužilaštva ili nekog drugog nadležnog organa.

2. Posredovanje u krivičnoj oblasti se primenjuje u slučajevima kada se predviđa novčana kazna i kazna zatvorom do tri (3) godine, izuzev slučajeva koji su predviđeni u stavu 3 ovog člana.

3. Posredovanje i postupak posredovanja se ne sprovodi u slučajevima koji se odnose na nasilje u porodici, u skladu sa Zakonom protiv nasilja u porodici kao i sve nesporazume za koje je predviđena isključiva odgovornost suda ili drugog nadležnog organa.

**Član 3
Definicije**

1. Za potrebe ovog zakona, izrazi koji su upotrebljeni imaju sledeće značenje:

1.1. **Posredovanje** - podrazumeva vanparnični postupak za rešavanje sporova i nesporeduma između pravnih subjekata u skladu sa uslovima propisanim u ovom zakonu;

1.2. **Obavezno posredovanje** -podrazumeva postupak posredovanja pokrenutog od strane nadležnog sudije koji obavezuje strane da pokušaju postupak posredovanja, kao što je predviđeno ovim zakonom;

1.3. **Referent za posredovanje** – podrazumeva službenika suda ili osnovnog tužilaštva. Službenika suda koji upravlja predmetima za posredovanje koje su sud i upravni organi uputili na posedovanje, kao i službenika tužilaštva koji upravlja predmetima koje je tužilaštvo uputilo na posredovanje. Referent za posredovanje može da pomaže stranke u samo iniciranim predmetima;

1.4. **Posrednik** - podrazumeva treće lice, nepristrasno, lice koje je licenciralo Ministarstvo pravde, koje je izabrano da posreduje između strana u cilju rešavanja nesporeduma, u skladu sa principima posredovanja;

1.5. **Dokument izvršenja (izvršni naslov)** - podrazumeva dokument koji je definisan Zakonom o izvršnom postupku;

1.6. **Sporazum o posredovanju** - je pismeno sklopljen i potpisan sporazum između stranaka i posrednika za rešavanje spora između stranaka u proceduri posredovanja. Bez obzira na način referisanja slučaja, sporazum o posredovanju ima izvršnu snagu – obavezan je za stranke;

1.7. **Posrednička komora** - je pravno, nezavisno i neprofitabilno lice, koje deluje u skladu sa ovim zakonom i svojim Statutom koji je usvojila Generalna skupštine Posredničke komore, a odobrilo Ministarstva pravde;

1.8. **Radne prostorije** - kancelarija ili povoljna sredina za održavanje seanci posredovanja, prema načelima posredovanja, koja će biti u sklopu suda, tužilaštva ili druga lokacija koju je odredila Posrednička komora, uzimajući u obzir volju stranaka;

1.9. **Registar** - je registar posrednika koji je licenciralo Ministarstva pravde.

GLAVA II PRINCIPI POSREDOVANJA

Član 4 Izražavanje volje

Postupak posredovanja se razvija na osnovu slobodne volje stranaka, izražene usmeno i pismeno, u skladu sa Zakonom.

Član 5 Ravnopravnost stranaka u postupku

U postupku posredovanja stranke su ravnopravne i imaju prava i obaveze u skladu sa zakonom.

Član 6

Nepriistrasnost i nezavisnost

Posrednik u toku razvoja postupka posredovanja je u potpunosti nezavisan i nepriistrasan.

Član 7

Privatnost i poverljivost

1. U postupku posredovanja treba isključiti javnost.
2. Postupak posredovanja je poverljive prirode. Sve izjave i ostale informacije o postupku posredovanja ne mogu se koristiti kao dokazi u bilo kojem drugom postupku, bez saglasnosti stranaka.
3. Posrednik, stranke i njihovi predstavnici su u obavezi da čuvaju poverljivost postupka posredovanja, osim u slučaju da se stranke dogovore drugačije.
4. Uz saglasnost stranaka, sporazum o posredovanju može biti javan, u skladu sa zakonom.

GLAVA III

POSTUPAK

Član 8

Iniciranje postupka posredovanja

1. Postupak posredovanja mogu inicirati stranke, sud, tužilaštvo ili nadležni administrativni organ prema važećem zakonodavstvu.
2. Ukoliko je slučaj pred sudom, tužilaštvom ili pred nadležnim administrativnim organom i stranke se slažu da idu na posredovanje, sud, tužilaštvo ili nadležni administrativni organ informiše i nalaže strankama u postupku posredovanja.
3. Ukoliko jedna stranka traži od druge stranke pokretanje postupka posredovanja, a ova druga nije odgovorila na ovaj zahtev u roku od petnaest (15) dana od dana prijema zahteva za posredovanje, smatraće se kao ne prihvatanje pokretanja postupka posredovanja.
4. Sudski savet Kosova izdaje podzakonski akt kojim se određuju postupci referisanja slučajeva od strane suda prema stavu 1 ovog člana.
5. Tužilački savet Kosova, donosi podzakonski akt kojim se određuju postupci referisanja slučajeva tužilaštva prema stavu 1 ovog člana.
6. Ministarstvo pravde donosi podzakonski akt sa kojim se određuju postupci verifikacije slučajeva i slučajevi referisanja od strane administrativnog organa prema stavu 1 ovog člana.
7. Na osnovu ovog zakona prihvata se sporazum između stranaka za početak postupka posredovanja, u svakoj fazi razvoja postupaka u nadležnom sudu, ili u drugom nadležnom organu.

Član 9

Obavezno posredovanje

1. Kada strane podnesu tužbeni zahtev kod suda, za sporove o porodičnim odnosima u vezi sa slučajevima alimentacije, starateljstva, kontakata, držanja deteta i podelu zajedničke bračne imovine, sudija u pripremnoj sednici i nakon prethodnog razmatranja tužbe, treba da obavesti i obaveže strane u procesu posredovanja.
2. Kada stranke podnose tužbeni zahtev na sudu, za imovinske sporove koje se odnose na prava i obaveze iz prava na servitut, i nadoknađivanje eksproprisane imovine, sudija na pripremnoj sednici i nakon prethodnog razmatranja tužbenog zahteva, obavezuje se da informiše i obavezuje se da uputi stranke u postupku posredovanja.
3. U takvim okolnostima, strane treba da se sastanu sa posrednikom i imaju trideset (30) dana za pokušaj otpočinjanja posredništva, počev od dana kada sudija obaveže strane da pokušaju posredovanje.
4. Strane mogu da ne nastave sa postupkom posredovanja i mogu da se vrate sudskom postupku, najkasnije u roku od trideset (30) dana.
5. Pre nego da se slučaj vrati u sudskom postupku, strane treba da dostave pisani dokaz, potpisane od strana i posrednika, da su strane probale posredovanje
6. Obavezno posredovanje im ne isključuje pravo pristupa sudu ili u postupku arbitraže, ukoliko se ne postigne sporazum u postupku posredovanja, predmet se šalje ponovo sudu ili arbitraži.
7. Strane nisu u obavezi da postignu sporazum putem posredovanja, bez njihove slobodne volje.
8. Ostali dodatni rokovi za posredovanje su u skladu sa članom 16 ovog Zakona.

Član 10

Izbor posrednika

1. Na osnovu sporazuma stranaka u postupku posredovanja, stranke treba da dobrovoljno biraju posrednika sa spiska posrednika koji su licencirani od strane Ministarstva pravde.
2. U slučajevima kada je posredovanje inicirano od strane suda, tužilaštva ili nadležnog administrativnog organa, referent koji je odgovoran za posredovanje će odmah kontaktirati posrednika izabranog od strane stranaka. Izabrani posrednik treba da potvrdi dostupnost i prihvatanje predmeta u roku od tri (3) dana. Ukoliko izabrani posrednik ne potvrdi poziv za posredovanje u tom roku, referent koji je odgovoran za posredovanje će kontaktirati drugog posrednika.
3. Ukoliko drugi posrednik ne potvrdi poziv za posredovanje u roku od tri (3) dana od dana poziva, referent koji je odgovoran za posredovanje će obavestiti stranke i podneće strankama spisak sa imenima drugih posrednika.
4. Ukoliko se posrednik ne može izabrati kao u stavovima 2 i 3 ovog člana, onda će referent za posredovanje odabrati posrednika, po redu regiona koji pokriva sud ili tužilaštvo.

5. U slučajevima kada se stranke dogovore da angažuju ko-posrednike u postupku posredovanja, ko-posrednik se predlaže od strane izabranog posrednika uz njihovu prethodnu saglasnost.
6. Postupak za izbor ko-posrednika je isti kao za izbor posrednika.

Član 11

Saglasnost za pokretanje postupka posredovanja

1. Pre pokretanja postupka posredovanja, posrednik je dužan do obavesti strane o principima, pravilima, troškovima postupka i pravnim efektima sporazuma.
2. Postupak posredovanja za sve slučajeve predviđene odredbama ovog zakona, počinje onog trenutka kada strane potpišu pisani sporazum o posredovanju.
3. Sporazum iz stava 2 ovog člana sadrži sledeće podatke:
  - 3.1. stranke u postupku i njihovi predstavnici;
  - 3.2. predmet posredovanja;
  - 3.3. izjavu o prihvatanju posredovanja; kao i
  - 3.4. troškove postupka posredovanja i naknadu za posrednika.
4. Postupku posredovanja fizičko lice mora da prisustvuje lično, posredstvom tehnologije ili predstavnika uz saglasnost strana, dok pravno lice zastupa ovlašćeno lice.

Član 12

Razvoj postupka posredovanja

1. U slučaju da se strane slože da svoj spor reše putem posredovanja, referent za posredovanje obaveštava organ koji je pokrenuo postupak, dostavljajući mu kopiju potpisanog sporazuma o pokretanju procedure posredovanja, tom prilikom organ koji je pokrenuo postupak obustavlja postupak do isteka roka za posredovanje.
2. Strane u postupku imaju slobodu da odluče o razvoju postupka posredovanja.
3. Strane su obavezne da tokom postupka posredovanja, što realnije i tačnije predstave okolnosti spornog predmeta.
4. Postupak posredovanja se razvija samo sa jednim posrednikom, osim u slučajevima kada se strane dogovore da imaju jednog ko-posrednika.
5. Nakon potpisivanja sporazuma za pokretanje postupka posredovanja, posrednik će u dogovoru sa strankama odrediti vreme i mesto održavanja postupka posredovanja.
6. Ukoliko posrednik proceni da bi bilo u korist postupka posredovanja, može da drži odvojene susrete u cilju nalaženja alternative za razrešenje nesporazuma ali ne i samo razrešenje.

7. Osim strana, njihovih zastupnika i posrednika, u postupku posredovanja može učestvovati i treća strana nakon prethodne saglasnosti strana u postupku.

8. Treća strana koja učestvuje u postupku posredovanja je u obavezu da poštuje princip tajnosti postupka.

Član 13

Efekat posredovanja na ograničenje i na period zastarevanja

1. U slučajevima kada je posredovanje inicirano od strane suda, tužilaštva ili nadležnog administrativnog organa, sud, tužilaštvo ili nadležni administrativni organ će obezbediti da strane koje izaberu posredovanje u pokušaju da reše neki nesporezum ne budu sprečene da pokrenu i nastave sudski postupak ili arbitražu u vezi sa ovim nesporezomom, sa istekom ograničenja ili u periodu zastarevanja tokom procesa posredovanja.

Član 14

Sporazum za posredovano rešavanje

1. Sporazum za posredovano rešavanje zavisi isključivo od volje stranaka.
2. Posrednik treba da pomaže strankama i da bude posvećen postizanju sporazuma.
3. Kada stranke postignu sporazum, posrednik priprema pisani sporazum o posredovanju, koji mora biti potpisan od strane stranaka i posrednika.
4. Sporazum je obavezujući samo za strane koje su u nesporezumu i samo za predmet sporazuma.
5. Sporazum treba da bude u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima i pogodan za izvršenje.

Član 15

Pravni efekat sporazuma o posredovanju

1. Ukoliko je predmet upućen od strane suda, postignuti pismeni sporazum se podnosi sudu, koji nakon odobrenja, ima snagu izvršnog dokumenta prema relevantnom Zakonu o izvršnom postupku.
2. Ukoliko je predmet uputilo tužilaštvo, postignuti pismeni sporazum se dostavlja tužilaštvu, nakon što ga glavni tužilac odobri, sporazum ima snagu konačne odluke.
3. Ukoliko je predmet upućen od strane nadležnog administrativnog organa, postignuti pismeni sporazum treba poslati nadležnom administrativnom organu koji, nakon odobrenja od strane rukovodioca administrativnog organa, ima snagu izvršnog dokumenta.
4. Ukoliko posredovanje pokreću strane, postignuti pismeni sporazum, koji su potpisale strane i posrednik, sadrži klauzulu (potvrdu) o pravosnažnosti i izvršnosti sporazuma, ima snagu izvršnog dokumenta u skladu sa odgovarajućim Zakonom o izvršnom postupku.

Član 16

Trajanje postupka

1. Ukoliko je predmet prosleđen od strane suda ili tužilaštva, ili drugog nadležnog organa, ili u slučaju samoiniciranja, strane moraju da postignu sporazum u roku od devedeset (90) dana od dana potpisivanja sporazuma između stranaka za pokretanje postupka posredovanja.
2. Ukoliko strane ne mogu da postignu sporazum o izboru posrednika kao u stavu 1 ovog člana, onda se one preko posrednika ili ko-posrednika za posredovanje u sporu mogu obratiti nadležnom organu, koji je odobrio upućivanje spora na posredovanje, za produženje rok za dodatni i konačni period od trideset (30) dana. Nadležni organ može da odobri takav dodatni rok ukoliko ovaj rok ne prouzrokuje pravne posledice sa gubitkom ili sticanjem prava za jednu stranu nakon isteka vremena.
3. U slučajevima u kojima stranke u sporu sa samoiniciranjem nisu uspele da reše nesporazum u roku od devedeset (90) dana, one zajedno sa posrednikom mogu potpisati sporazum za još jedan dodatni rok od trideset (30) dana, pod uslovom da će posrednik u predmetu voditi računa o tome da u takvom produženju roka ne prouzrokuje pravne posledice sa gubitkom ili sticanjem prava za jednu stranku prilikom nakon isteka vremena.

Član 17

Završetak i obustava postupka

1. Postupak posredovanja se završava:
  - 1.1. postizanjem sporazuma između stranaka;
  - 1.2. povlačenjem bilo koje stranke, u bilo kom trenutku tokom sprovođenja postupka, navodeći da nije zainteresovan za nastavak postupka posredovanja;
  - 1.3. sa potvrđivanjem posrednika, nakon konsultacija sa strankama prilikom procene da nastavak postupka nije opravdan;
  - 1.4. istekom zakonskog roka za postizanje dogovora.
2. Nakon završetka postupka posredovanja, posrednik je dužan da putem referenta za posredovanje obavesti sud, tužilaštvo ili drugi nadležni organ u pisanoj formi o završetku postupka posredovanja u svakom predmetu, kada se pred sudom, tužilaštvom ili drugim nadležnim organom nalazi dosije predmeta za koji je sprovedeno posredovanje.
3. Nakon završetka postupka posredovanja, u samoiniciranim predmetima, stranke treba da deluju kao u članu 16, stav 3 ovog zakona.
4. Posrednik može prekinuti postupak posredovanja ukoliko tokom izvođenja postupka postoje ili se pojavljuju razlozi koji dovode u pitanje njegovu nepristrasnost.
5. Sud ili tužilaštvo može poništiti sporazum postignut posredovanjem, kada utvrdi da je sklopljen u suprotnosti sa važećim zakonom i kada ne odražava volju strana u posredovanju.

Član 18

Sukob interesa

1. Posrednik u toku čitavog postupka treba voditi računa na takav način da ukoliko smatra da ga njegova pozicija ili bilo koja okolnost poznata po njemu stavlja u pitanje njegovu nepristrasnost, isti treba da navede te okolnosti i preduzme mere kojima se izbegava mogući sukob interesa.

2. U slučaju kada se pojavi sukob interesa, posrednik treba da obustavi postupak posredovanja i da zahteva da se postupak posredovanja nastavi sa nekim drugim posrednikom, osim ukoliko se stranke, nakon što budu obaveštene o postojanju takvih okolnosti, izričito slože u pisanoj formi da taj posrednik vodi postupak posredovanja.

3. Posrednik se ne može angažovati ni za jednu stranu u istom nesporazumu ili sporu u kome je on posredovao, bilo u toku ili nakon završetka postupka posredovanja.

Član 19

Troškovi postupka i naknada za posrednike

1. Troškove postupka posredovanja stranke će platiti proporcionalno, osim ukoliko su se ~~nisu~~ drugačije dogovorile.

2. Naknada za posrednika će se urediti podzakonskim aktom koji donosi Ministarstvo pravde, ona će biti jednaka ili približna iznosima usluga koje se pružaju u okviru drugih slobodnih zanimanja.

Član 20

Profesionalno osposobljavanje

1. Ministarstvo pravde je odgovorno za određivanje razvojnih politika u oblasti posredovanja, nadzora i izricanja disciplinskih mera koje proizilaze iz Kodeksa ponašanja.

2. Posrednici su obavezni da neprekidno prate obuku kako bi se stekli nova znanja za obavljanje posredovanja u skladu sa zakonodavstvom na snazi, opštim aktima i programom obuke, pripremljenih od Ministarstva pravde.

3. Ministarstvo pravde se zalaže u organizovanju raznih kampanja u cilju informisanja javnosti o mogućnostima korišćenja posredovanja, kao i u promovisanju procesa posredovanja.

GLAVA IV

POSREDNIČKA KOMORA, POSREDNIK I POSREDNIČKI REGISTAR

Član 21

Posrednička komora

1. Posrednička komora je pravno nezavisno i neprofitabilno lice, koje deluje u skladu sa ovim zakonom i svojim Statutom koji je usvojila Generalna skupština posredničke komore, a odobrilo Ministarstvo pravde.

2. Način funkcionisanja i organizovanja uređuje se unutrašnjim aktom Komore.

Član 22

Uslovi potrebni za posrednike, njihovo sertifikovanje i licenciranje

1. Posrednik može biti svako lice koje ispunjava uslove:

1.1. da ima univerzitetsku diplomu;

1.2. da ima sposobnost delovanja;

1.3. da je uspešno prošao obuku za posredovanje, uključujući i rešavanje praktičnih slučajeva u okviru obuke i pod nadzorom jednog licenciranog posrednika.

2. Osobi koja uspešno završi obuku za posrednika će se izdati sertifikat, koji služi kao osnova za upis u registar posrednika.

3. Sertifikovanje posrednika vrši ministar pravde.

4. Ministarstvo pravde licencira posrednike koji ispunjavaju sledeće uslove:

4.1. da je sertifikovan kao posrednik;

4.2. da nije kažnjen za krivično delo;

4.3. da ima visoki ugled i profesionalni i moralni integritet.

5. Ministarstvo pravde ukida ili poništava licencu posrednika, u skladu sa ovim zakonom.

6. Posredniku se ukida licenca:

6.1. ukoliko je nad njime iniciran krivični postupak, odnosno, koji je pravosnažnom presudom kažnjen za krivično delo;

6.2. za teško delo Etičkog kodeksa.

7. Odluka ministra iz stavova 4 i 5 ovog člana je konačna u administrativnom postupku.

8. Obuke za posrednika organizuje Ministarstvo pravde.

Član 23

Registar posrednika

1. Ministarstvo pravde i Posrednička komora vode javni registar licenciranih posrednika.

2. Registar sadrži sve lične podatke svakog posrednika kao i prirodu slučajeva koje su posredovali.

3. Kopije registara posrednika se distribuiraju sudovima, tužilaštvima i drugim nadležnim institucijama, u zavisnosti od izmena.
4. Ministarstvo pravde briše iz registra ime svakog posrednika, nakon donošenja konačne odluke od strane ministra u skladu sa ovim članom.
5. Posrednik se briše iz registra u slučaju:
  - 5.1. njegovog zahteva;
  - 5.2. usled smrti;
  - 5.3. oduzimanja licence;
  - 5.4. gubitka sposobnosti za rad;
  - 5.5. vršenja bilo koje dužnosti ili funkcije, koja je u suprotnosti sa posredovanjem ili važećim zakonom.

GLAVA V PRAVA I OBAVEZE

Član 24 Prava i obaveze posrednika i stranaka

Prava i obaveze posrednika sa jedne strane, i stranaka sa druge strane, su navedene pre početka postupka posredovanja. Posrednik i stranke se slažu o pravima i obavezama koje treba da poštuju do kraja postupka, u skladu sa važećim zakonom i moralnim normama.

Član 25 Priznavanje stranih posrednika

1. Strani državljanin može da služi kao posrednik na Kosovu u pojedinačnim slučajevima i pod uslovom uzajamnosti, nakon prethodnog dobijanja saglasnosti Ministarstva pravde.
2. Pretpostavlja se da reciprocitet postoji, sve dok jedna strana u postupku osporava stranog posrednika, zbog nepostojanja reciprociteta. U tom slučaju, strana koja se protivi ima teret dokazivanja nepostojanja reciprociteta sa državom porekla.
3. Postupak za priznavanje kvalifikacija stranog posrednika od strane Ministarstva pravde će biti regulisana podzakonskim aktom.

Član 26 Kaznene odredbe

Posrednik koji za vreme obavljanja svoje dužnosti, nezakonito otkrije javnu tajnu ili na bilo koji način zloupotrebi službenu dužnost, odgovara u skladu sa Krivičnim zakonikom Republike Kosova.

**GLAVA VI
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Član 27

1. Šest (6) meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo pravde donosi podzakonske akte za:

- 1.1. obučavanje i sertifikaciju posrednika;
- 1.2. licenciranje posrednika;
- 1.3. nadgledanje, odgovornost i disciplinski postupak za posrednike;
- 1.4. registar posrednika;
- 1.5. Kodeks ponašanja za posrednike.

2. Do donošenja novih, primenjuju se postojeća podzakonska akta.

3. Postupak posredovanja za maloletnike i trgovinsku arbitražu uređuje se posebnim zakonima.

Član 28

Stavljanje van snage

Stupanjem na snagu ovog Zakona, ukida se Zakon br. 03/L-057 o posredovanju.

Član 29

Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova

Zakon br. 06/L-009

23. jul 2018.

Proglašeno Ukazom Br. DL-032-2018, dana 08.08.2018, od strane Predsednika Republike Kosova Hashim Thaçi.